

ÎNCHEIERE

07 august 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Ion Malanciuc

examinând cererea depusă de avocatul Adriana Eșanu în numele și interesele Adrianei Bețișor cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Adriana Bețișor împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă :

La 28 octombrie 2021, Bețișor Adriana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 18 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Bețișor Adriana către Uniunea Avocaților din Republica Moldova cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil. S-a anulat hotărârea Comisiei de Licențiere a Profesiei de avocat nr. 7/2/2022 din 08 februarie 2022. S-a obligat Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat de a emite în privința lui Bețișor Adriana act administrativ individual favorabil, și anume - hotărâre de admitere în profesia de avocat cu eliberarea licenței de exercitare a profesiei de avocat, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova a contestat cu apel hotărârea.

La 18 iunie 2024, avocatul Adriana Eșanu, în numele și interesele Adrianei Bețișor, a depus cerere prin care a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii, a indicat că acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bețișor Adriana împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, examinată în ordine de apel la Curtea

de Apel Chișinău, urmează a fi strămutată la o altă instanță de judecată egală în grad, în scopul înlăturării suspiciunilor ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea magistraților de la Curtea de Apel Chișinău.

În acest sens, a argumentat că în toate cauzele penale ce o vizează pe Adriana Bețișor, aflate pe rolul Curții de Apel Chișinău, președintele interimar al acestei instanțe, Mîra Ghenadie, a solicitat Curții Supreme de Justiție strămutarea cauzelor, context în care, din cele 4 cereri de strămutare, toate 4 au fost admise de către Curtea Supremă de Justiție.

Iar, ținând cont de acest fapt că, în alte cauze aflate pe rolul Curții de Apel Chișinău ce o vizează pe Bețișor Adriana s-a dispus strămutarea cauzelor la altă instanță, consideră că și în acțiunea de contencios administrativ există același temeiuri valabile pentru a se dispune strămutarea cauzei. Or, miza este încrederea pe care instanțele trebuie să o inspire justițiabililor dintr-o societate democratică.

Examinând temeiurile invocate privind existența presupuselor circumstanțe ce ar afecta imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și ar genera necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia acestora și necesitatea respingerii demersului de strămutare a cauzei, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Articolul 198 din Codul administrativ enumeră exhaustiv la alin. (3) temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta.

Conform acestei norme, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

La cazul din speță, Completul de judecată consideră neîntemeiat argumentul că strămutarea este necesară pentru înlătura suspiciunile ce ar putea să apară cu privire la independența sau imparțialitatea magistraților de la Curtea de Apel Chișinău.

Or, prin prisma normei imperative de la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, dosarul poate fi strămutat la o altă instanță egală în grad dacă este imposibilă formarea unui complet de judecată care să examineze cauza, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători sau din cauza unor circumstanțe excepționale nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a menționa că potrivit art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o

predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată din actele dosarului că niciuna din concluziile enumerate nu se întrunesc, iar motivele invocate nu constituie circumstanțe ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Instanța de judecată menționează că una din garanțiile de imparțialitate este publicitatea atât a procesului de constituire a completelor de judecată, care este plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, cât și a desfășurării procesului de judecată, cu respectarea drepturilor unui proces echitabil, inter alia dreptul de a recuza judecători sau după caz de a se abține de la judecată.

Mai mult, la judecarea cauzei, judecătorii, iau decizii independent și imparțial.

În acest sens, art. 6 CEDO cere instanței să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, indică că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia.

Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Piersack vs. Belgia).

Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (Ferrantelli and Santangelo vs. Italy).

Deci, invocarea unor presupuse bănuieli de nepărtinire a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău la examinarea cererii de apel, este declarativă, or, la înfăptuirea justiției, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Strămutarea trebuie să fie justificată prin dovezi clare și specifice care să arate că judecătorii nu pot acționa imparțial în această cauză, ceea ce nu a fost demonstrat în mod suficient la caz.

Nu s-a demonstrat că implicarea judecătorilor Curții de Apel Chișinău în cauze conexe are un impact direct și negativ asupra capacității lor de a judeca imparțial această cauză.

Astfel, prin prisma art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău este competentă să examineze cererea de apel a Uniunii Avocaților din Republica Moldova împotriva hotărârii din 18 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău,

sediul Rîșcani, or, la caz nu a fost justificat obiectiv punctul de vedere referitor la pretinsa imparțialitate a judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că lipsesc careva temeiuri pentru strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia respingerii cererii de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad înaintat de Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 191 alin. (3), art. 197, art. 198 alin. (3) și art. 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad depusă de avocatul Adriana Eșanu în numele și interesele Adrianei Bețișor.

Cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Adriana Bețișor împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil, se trimite la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc